

розвитку туризму на конкретних територіях з урахуванням їх інвестиційної привабливості, вимог до сталого, збалансованого та соціально спрямованого туризму повинно забезпечити географії туризму одне з провідних місць в наукових дослідженнях для потреб туризму і їх використанні в практичній діяльності.

Список використаних джерел

1. Крачило Н.Г. География туризма. К.: Вища школа, 2017. 208 с.
2. Худавердієва В. Основні напрямки трансформації маркетингової діяльності туристичних компаній в умовах скорочення туристського потоку. *International Science Group. International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2022. Vol. 1, No. 3, pp. 14-33. doi: 10.46299/j.isjmf.20220103.2.
3. Худавердієва В.А. Стратегія розвитку національного туристичного продукту як формування іміджу території. Інститут модернізації змісту освіти. Київ. 14-15.04.2022 р. С. 174-178.

ВЗАЄМНА ОБУМОВЛЕНІСТЬ ГЕОГРАФІЇ ТА ТУРИЗМУ

В.А. Худавердієва, канд. екон. наук, доц.

І.А. Воробйов, здобувач вищої освіти

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Туризм як сфера діяльності динамічно прогресує, розвиваються наукові дослідження з різних аспектів туристичної діяльності, серед яких географія туризму, яка була однією з перших наук, які почали вивчати туризм, стала втрачати свої позиції, зосередившись, зокрема, на дослідженні туристичних ресурсів. Але власне дослідженням особливостей розміщення туристичних ресурсів та можливостями їх використання в тих чи інших видах туризму не обмежується предмет даної науки [1]. Туристський продукт, туристський маршрут – це процеси, у яких географія входить у технологію основної діяльності. Географія становить обов'язкову умову туризму. Географія живить туризм відомостями про туристські райони, ресурси, про сприятливі і несприятливі фактори середовища, інформацією для розробки туристських маршрутів. Завдяки географії вдосконалюється техніка і технологія туризму, формується розуміння та вибудовування територіальної організації туризму, йде пошук шляхів його розвитку в регіоні. Географія сприяє розвитку

міжнародних туристських процесів, підвищення інтересу та поваги в суспільстві до інших народів і культур. Фізична географія, соціально-економічна географія, картографія і всі їх дочірні науки різноманітно використовуються в туризмі, підживлюють туризм. Туризм є одним із областей практичного інтересу людей, де усвідомлюється важливість географії. У цьому відношенні туризм сприяє розвитку географічних наук і системи географічної освіти, зростання в суспільстві інтересу до географічних відомостей. Підприємства туризму та рекреації часто за своєю суттю географічні, органічно вписані в територію, відображають її особливості [2].

Однією з найпопулярніших у географії наукових завдань є оцінка ресурсного туристичного потенціалу території. Географ володіє методами туристсько-рекреаційної оцінки і ранжує території за можливостями, виділяючи, райони з високим і з низьким потенціалом. Географ визначає об'єктивні переваги місця для розвитку туризму, але туризм – це ще й обов'язкова творчість, при цьому території з низьким розрахунковим ресурсним потенціалом можуть вийти вперед за темпами та рівнем туристського розвитку за рахунок ідей та ентузіазму навіть однієї людини. Неважко назвати багато прикладів високої ролі особистості в туризмі, важливості творчості та таланту у розвитку, як окремих туристських об'єктів, їх систем, і міст, регіонів і навіть цілих країн [2]. Розглянемо це на прикладі Сербії як країни, яка не тільки поза процесами масового туризму, а й дуже мало відомою самостійним мандрівникам. Як до планування подорожі підійде досвідчений турист? Він перегляне туристські сайти, поспілкується на професійних форумах з тими, хто вже відвідував Сербію, подивиться комерційні пропозиції та вибудує маршрут виходячи з рекомендацій та власного досвіду подорожей європейськими країнами. У його маршрут потраплять курорти Сербії, оскільки саме курорти залишилися найбільш конкурентноздатним феноменом країни і вони представлені у джерелах інформації та комерційних пропозиціях. Який підхід обере географ? Він відкриє загальногеографічну карту Сербії, подивиться на територію в цілому і зробить акцент на найбільш характерні та рідкісні географічні властивості країни, на пошук місць, де вони найбільш виражені. Саме географ здатний, порівнюючи з іншими територіями, виділити особливості місця. Географ, розуміє, що Дунай – найбільша річка в зарубіжній Європі, має таке місце в нижній течії, де, зібравши основні притоки, розрізає гори, розділяючи Карати і Балкани. Він зацікавиться цією ділянкою долини річки, яку називають «Залізні Ворота». Дунай унікальний у світовому масштабі. Карта та географія дають велику обґрунтованість планування та логіку маршруту.

Туристська подорож має бути логічною, а логіка маршруту – географічне завдання [3]. Якщо не беруться до уваги географічні закономірності, туристський маршрут не матиме концепції і обґрунтування доцільності. Географічні закономірності дозволяють визначити ключові пункти подорожі і побудувати шлях більш аргументовано.

Список використаних джерел

1. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). К.: Альтерпрес, 2020. 436 с.
2. Худавердієва В.А., Бугай А.П. Сучасні аспекти розробки маркетингової стратегії підприємств галузі туризму (санаторно-курортного комплексу). Інститут модернізації змісту освіти. Київ. 14-15.04.2022 р. С. 178-181.
3. Худавердієва В.А. Організаційно-правове забезпечення діяльності індустрії туризму в Україні. *International Science Group. International Science Journal of Jurisprudence & Philosophy*. 2022. Vol. 1, No. 2, pp. 16-34. doi:10.46299/j.isjpp.20220102.2.

ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ПРЕДМЕТ ГЕОГРАФІЇ ТУРИЗМУ

В.А. Худавердієва, канд. екон. наук, доц.

Д.М. Яковенко, здобувач вищої освіти

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Розвиваючись, туризм перетворився на одну з найбільш динамічних галузей світової економіки – індустрію туризму, на яку припадає майже 40% світової торгівлі послугами. Чому, говорячи про туризм як господарську діяльність з забезпечення потреб туристів, ми вживаємо термін «індустрія туризму»? Передусім тому, що масовість туристичного потоку і певна однотипність запитів подорожуючої людини (транспортування, харчування, розміщення, екскурсійне обслуговування) дозволили застосувати в обслуговуванні економічні моделі, притаманні виробництву і ці моделі виявились ефективними. Сучасний туризм як сфера господарської діяльності діє за принципом масового виробництва туристичного продукту та організації його індивідуального споживання на основі стандартизації послуг та уніфікації процесів обслуговування. Спираючись на суспільно-географічні теоретико-методологічні підходи та принципи, ми